

“De ideeën van het anarchisme weerspiegelen de kern van onze menselijkheid.”

Een interview met de Anarcho-syndicalistische Federatie
Bangladesh (BASF)

Syfo – Forschung und Bewegung

Syfo – Forschung und Bewegung

“De ideeën van het anarchisme weerspiegelen de kern van onze
menselijkheid.”

Een interview met de Anarcho-syndicalistische Federatie Bangladesh (BASF)
2019

“Die Ideen des Anarchismus spiegeln den Kern unserer Menschheit
wesentlich wieder”, Syfo - Forschung und Bewegung, nr.9 2019

Oorspronkelijke titel: Die Ideen des Anarchismus spiegeln den Kern unserer
Menschheit wesentlich wieder; Vertaling: Tommy Ryan

Inhoudsopgave

Een interview met de Anarcho-syndicalistische Federatie Bangladesh (BASF)	4
---	---

Het anarchosyndicalisme is niet slechts internationalistisch in idee, het wordt daadwerkelijk op veel plekken in de wereld vertegenwoordigd. Dat wordt maar weer eens bevestigd door de in 2014 opgerichte Anarcho-Syndicalistische Federatie van Bangladesh, de BASF. Anders dan hun kapitalistische naamgenoot (het grote farmaceutische bedrijf BASF uit Duitsland) strijden de leden van de BASF uit Bangladesh voor een vrije wereld met een economie gebaseerd op de principes van het anarchosyndicalisme. Het magazine van het *instituut voor syndicalisme-onderzoek* sprak met de BASF over hun ontstaansgeschiedenis, denkbeelden en strategieën.

Een interview met de Anarcho-syndicalistische Federatie Bangladesh (BASF)

Syfo: Is het mogelijk om een of twee van jullie kameraden een tour langs anarcho-syndicalistische groepen in Europa te laten maken?

BASF: Ja, het is belangrijk om onze ontwikkeling en ideeën met anderen te delen.

Hier vind is meer over de BASF te vinden en kun je contact met hen opnemen:

- <https://www.bangladeshasf.org> (donatieknop via Paypal aan de rechterkant)
- basfsylhet@gmail.com
- <https://facebook.com/basfsylhet>

2. Onze beweging groeit momenteel in heel het land. De verbetering van onze communicatiestructuur zou ons helpen de activiteiten tussen de 60 afdelingen die we in verschillende sectoren hebben beter te coördineren;
3. Vertaalkosten van Engels naar Bengali: we hebben dringende behoefte aan gedrukt materiaal voor scholing binnen onze organisatie. We willen het “Bengali Translation & Publication Project” hier in Bangladesh opzetten. Daarom zijn we begonnen om enige basisteksten over het anarchisme te vertalen; werk van Bakoenin, William Godwin, Proudhon, Kropotkin, Emma Goldman, Malatesta, Alexander Berkman, Stirner, Élisée Reclus, Noam Chomsky etc. Ons plan is om tien boeken te vertalen en te drukken om een sterkere kennisstand over het anarchisme op de bouwen. De meeste van onze kameraden hier in Bangladesh stammen uit zeer arme families. Het publiek en de organisatoren zijn er wel, maar de middelen om het te drukken ontbreken nog. Jullie kunnen ons met een kleine bijdrage al helpen om boeken te drukken. Een paar euro zouden al een grote bijdrage leveren! Daarnaast kunnen jullie natuurlijk contact met ons opnemen als jullie ideeën hebben hoe je goedkoop boeken drukt. We waarderen jullie hulp en kennis (zie onderaan voor contactgegevens).

We willen de volgende titels drukken:

- De verovering van het brood, Peter Kropotkin
- Wat is eigendom?, Pierre-Joseph Proudhon
- De anarchistische revolutie, Errico Malatesta
- God en de staat, Michael Bakoenin
- Anarcho-syndicalisme: theorie en praktijk, Rudolf Rocker
- Nationalisme en cultuur, Rudolf Rocker
- ABC van het anarchisme, Alexander Berkman
- Anarchisme na de schaarste, Murray Bookchin
- Program of anarcho-syndicalism, G.P. Maximoff
- Demanding the impossible, Peter Marshall

Syfo: We weten hier eigenlijk niets over de anarcho-syndicalistische beweging in Bangladesh. Hoe is dit begonnen? Bestond er al langer een anarcho-syndicalistische stroming binnen de vakbondsbeweging in Bangladesh?

BASF: De anarchistische arbeidersbeweging in Bangladesh is nog geen vijf jaar oud. Deze ontstond in feite uit de as van het gefaalde marxistisch-leninisme. Ik herinner me de periode in Bangladesh nog, waarin het marxistisch-leninisme de hegemonie had. Deze periode werd gekenmerkt door een diep geloof en de verbondenheid van de ideologie van Marx, Engels, Lenin, Stalin, Mao Tse-tung en Trotski. Voor zover ik weet was niemand in de beweging bekend met het anarchisme en wij leerden dat pas decennia later kennen. We vereerde de portretten van marxistische leiders, bestudeerden hun geschriften en bediscussieerden hun ideeën in ons dagelijks leven. Ons doel in het leven was socialistisch revolutionair te worden. We geloofden zo diep in een betere wereld, dat we kleding voor boeken opofferden en levensmiddelen voor papier. De socialistische beweging was al in Bangladesh actief toen mijn generatie van het bestuderen van het socialisme, overging tot de ontwikkeling van een socialistische massabeweging. In de hoofdstad Dakha hielpen wij met het verspreiden van pro-Sovjet-teksten en deden mee aan bevragingen. We verklaarden het volk, de arbeiders in de fabrieken en op de velden het socialisme. Bij onze weg waren de wetenschap en de vrijheid van meningsuiting leidend; we verspreidden onze ideeën zonder druk op anderen uit te oefenen. Maar we werden bij onze inspanningen met afwijzing en zelfs met de dood geconfronteerd. In gebieden die islamitisch-gedomineerd waren, bestempelden velen ons als atheïsten en vonden ons onredelijk. En waar het niet bij veroordelingen bleef, werden velen van ons vermoord. Onze strijd was een geschiedenis van bloedvergieten. We hebben vele kameraden verloren, en hoewel het repressieve apparaat ons martelde en doodde, hebben we de droom van de revolutie verder vervolgd en onze weg naar de revolutie voortgezet. Het aantal socialistische organisaties en hun ondersteuners is door ons werk in alle steden en dorpen gestegen. Deze organen waren vastbesloten om de strijd aan te gaan tegen de tirannie en onderdrukking, tegen de nationale militaire dictatuur en het imperialisme.

Al in 1980 namen hoorden we over het autoritaire karakter en de tegenstrijdigheden van de Sovjet-Unie en de Chinese Volksrepubliek. We geloofden toen echter niet dat dit waar was, dat het ‘wetenschappelijke’ socialisme het fout kon hebben. We waren ervan overtuigd dat het imperialistische CIA-propaganda was. De daaropvolgende ineenstorting van de Sovjet-Unie en het neerhalen van beelden van Lenin, choqueerden ons. Met de val van de Sovjet-

Unie veranderden de socialistische landen overal ter wereld. Ze voerden een openlijke kapitalistisch omstructureren door en hadden geen vleugje socialisme meer in zich. Dat was een enorme schok voor onze beweging. We herlazen de fundamenteën van het Marxisme telkens opnieuw, maar het hielp ons niet het mislukken van het ‘socialisme’ beter te begrijpen. Hierom begonnen we ons ook voor revolutionairen te interesseren die het marxistisch-leninisme bekritiseerden. We lazen de werken van vele anarchisten: Bakoenin, Godwin, Proudhon, Kropotkin, Goldman, Malatesta, Berkman, Stirner, Reclus en Chomsky. Hun werken bestaan hier niet in gedrukte vorm, laat staan in het Bengali. We lazen deze teksten dus op het internet en in andere talen. Tot 2012 hebben veel van ons voormalige marxisten, door onze constante studie via het internet, een heldere voorstelling van het anarchosyndicalisme ontwikkeld.

Omdat ik sinds 2000 bij de strijd van de thee-arbeiders betrokken ben, hebben we onze eerste anarcho-syndicalistische praktijk onder de theearbeiders ontwikkeld. We hebben daar intieme politieke vrienden geïntroduceerd en we vormden de “Tea Workers’ Council” (De theearbeidersraad). Deze raad was in naam niet aan een bepaalde doctrine of partij verbonden. Maar omdat de oude, autoritaire weg nog steeds bestaat, waren we het toch genooddaakt om het anarchisme en de structureren naar anarchistische principes duidelijker te articuleren. Op 1 mei 2014 vormde zich uit een grote groep een 23-koppige comité. Dit comité omschreef de principes van het anarchosyndicalisme en was op meer dan 60 plekken verantwoordelijk voor het stimuleren en de ontwikkeling van anarcho-syndicalistische organisaties. Op het moment ontvangen we ondersteuning van de Australische Anarcho-Syndicalistische Federatie (ASF/IWA) om onze organisatie te verbeteren. Met hun hulp proberen we nu ook lid van de Internationale Arbeidersassociatie (IAA/IWA) te worden. We ontvangen solidariteit van kameraden overal ter wereld en willen graag met hen samenwerken.

Syfo: Waarom denk je dat het anarchosyndicalisme voor de jullie in Bangladesh een goede benadering is?

BASF: Ik denk dat het kapitalisme zich baseert op de onderwerping en uitbuiting van de arbeidersklasse. De arbeiders worden onderdrukt omdat ze gedwongen zijn onder een dwangregime te werken dat hen het recht om over hun eigen vaardigheden en werk te beschikken ontnemt. Om de arbeidersklasse uit deze situatie te bevrijden, heeft men een strategie nodig. Deze moet praktisch zijn en tonen dat deze een kans biedt op bevrijding. Dat betekent dat die strategie bij het doel moet passen. Als de massa strijdt om het kapitalisme voor een vorm van socialisme te vervangen, is het de strijd niet waard als de uitkomst

4. We willen ons arbeiders zelf scholen en gemeenschappelijk de productie in zelfbeheer hebben, het bedrijf, de sociale organisatie en een gezond milieu. Dit zal door de onteigening van het vermogen door de arbeiders voor het algemeen goed mogelijk zijn en door het creëren van een alternatief economisch systeem;
5. We zijn tegen elke vorm van economisch en sociaal monopolie. We streven niet naar de politieke macht te veroveren, maar naar de volledige afschaffing van de staatsstructuren binnen de samenleving. Daarom wijzen we ook elke parlementaire deelname en samenwerking met staatsorganen af. We zijn er van overtuigd dat alle organisatiepogingen op de werkplek en in de gemeenschap bestreden worden als zij onafhankelijk zijn of zich richten tegen de politieke partijen en vakbondsbureaucratieën;
6. Onze strijdmiddelen zijn onderwijs en directe actie. Om de volle deelname aan de actuele strijd en het toekomstige zelfbestuur van de samenleving te garanderen, wijzen we centralisme binnen onze organisatie af. We zijn op basis van het libertaire federalisme georganiseerd, dat van onderop naar boven, zonder hiërarchie en met volle initiatiefvrijheid van de lokale en regionale groepen. Alle coördinerende organen van de federatie bestaan uit terugroepbare gedelegeerden met duidelijk omschreven taken die door de lokale bijeenkomsten worden vastgesteld;
7. We zien de wereld als ons land, de mensheid als onze familie, we wijzen alle politieke en nationale grenzen af en willen het willekeurige geweld van alle regeringen ontmaskeren;
8. We zijn tegen alle houdingen en aannamen die schadelijk zijn voor de solidariteit binnen de arbeidersklasse. We zijn tegen alle ideologieën en instituties die de gelijkheid en het recht van mensen om hun eigen leven en leefomgeving vorm te geven in de weg staan.

Europese kameraden kunnen bij de volgende doelen ondersteunen:

1. We hebben financiële middelen nodig om onze communicatiestructuur en organisatorische werk verder te ontwikkelen. De resterende middelen zullen worden gebruikt voor de nodige scholing, vakbondscampagnes, samenwerkingsmogelijkheden, transport en eten voor onze leden;

de sterkere landen en hun bevolking de koopkracht van hun valuta gebruiken om noodlijdende landen als Bangladesh uit te buiten. Dat is alleen mogelijk door de wrede verarming waaraan wij zijn overgeleverd. Het voorstel voor zo'n uitwisseling staat haaks op die logica. Het solidaire idee er achter fascineert ons in ieder geval. Ik weet dat er ook in de VS anarchisten en arbeiders zijn die zo'n economie willen gebruiken – om de wapens van de uitbuiters tegen de uitbuiters te gebruiken.

Ik ben blij te horen dat er mensen in het buitenland zijn die hun uiterste best willen doen om ons te helpen. Als hier zulke collectieven ontstaan, moeten de deelnemers hun ontwikkeling nauwgezet volgen, zodat zij met de algemene beweging samengaan en zo diens revolutionaire karakter sterken. Ik kan me voorstellen dat de middelen gesocialiseerd zouden worden en dat daarmee ook de dringendste materiële behoeften kunnen worden afgedekt. Dat zou geweldige mogelijkheden bieden die zonder de structuur van een solidaire economie niet mogelijk zouden zijn. Ik denk dat kameraden uit het buitenland hierheen zouden moeten komen om ons technische ondersteuning te bieden om dat te realiseren, wij hebben momenteel onze handen vol. Dit is een idee en een gevoel dat hopelijk verder kan groeien. Ik dank alle kameraden die zich hiermee bezig houden.

Syfo: Wat zijn jullie doelen in de nabije toekomst? Hoe kunnen kameraden in Europa jullie daarbij ondersteunen?

BASF: Onze doelen zijn de volgende:

1. De BASF is een libertaire arbeidersbeweging die naar anarcho-syndicalistische principes is georganiseerd. Ons doel is een samenleving te creëren die gebaseerd is op vrijheid, wederzijdse hulp, federalisme en zelfbestuur;
2. We geloven dat de arbeidersklasse en de bezittende klasse niets met elkaar gemeen hebben. Er moet een strijd tussen hen plaatsvinden tot de arbeiders zich wereldwijd als klasse organiseren zijn, grond en productiemiddelen in bezit nemen en het loonsysteem afschaffen;
3. Momenteel nemen we actief deel aan de strijd voor onderlinge solidariteit tussen arbeiders, voor kortere werktijden, directe loonsverhogingen en verbeterde arbeidsomstandigheden. We zetten ons actief in tegen alle aanvallen op de arbeiders, zoals de civiele dienstplicht, stakingsbrekers, pogingen om de productie te verhogen en langere werktijden, loonkorting en werkloosheid;

daarvan slechts een nieuwe vorm van onderdrukking met zich meebrengt, geleid door een nieuwe heersende klasse. We moeten er daarom over nadenken, hoe onze strategie tot een vorm van socialisme leidt, die de massa's daadwerkelijke controle over de maatschappij geeft, en de arbeiders de controle over hun werkplek.

Het voordeel aan het anarchosyndicalisme is, naar mijn idee, dat deze de grootste kans heeft om een vorm van socialisme te creëren waarin geen nieuwe heersende klasse ontstaat en de arbeiders zelf de controle zullen hebben. De anarcho-syndicalistische strategie betekent dat men vakbonden opbouwt die onder controle staan van diens leden, en een bredere solidariteit in de gehele arbeidersklasse verschaffen. Het idee is om een arbeidersbeweging op te bouwen die zich niet alleen concentreert op conflicten met individuele werkgevers of bedrijven, maar die ook in staat is om voor een systematische verandering te vechten en kan samenwerken met andere sociale bewegingen. Dat betekent dat arbeidsters en arbeiders tussen verschillende (economische) sectoren en met verschillende onderdrukte groepen solidariteit moeten opbouwen. Alleen zo'n arbeidersbeweging is in staat om een kracht te ontwikkelen om fundamentele maatschappijverandering teweeg te brengen. Het opbouwen van door de werknemers gecontroleerde vakbonden wijst de weg naar een economie waarin de arbeiders de economie leiden.

Het probleem met andere socialistische strategieën is dat zij, óf niet in staat blijken te zijn om voorbij de huidige maatschappij te komen (zoals bijv. het parlementaire socialisme en de coöperatie-beweging), óf ze leggen de macht in de handen van een staatsleiding die de neiging heeft een nieuwe bureaucratische heersende klasse te vormen. Het anarchosyndicalisme is daarentegen juist zo gestructureerd dat de machtsconcentratie in een staatsbureaucratische machine wordt vermeden, zodat er geen nieuwe heersende klasse ontstaat.

Syfo: Hoeveel groepen heeft de BASF? In welke steden en welke industrieën zijn deze georganiseerd? En op welke strijden concentreert men zich?

BASF: De BASF organiseert arbeiders uit verschillende branches en op het laagste niveau. Ze werken op theeplantages, in de levensmiddelen- en Rijkshandindustrie, van keramiek- tot baksteenindustrie, in de bouw en de transportsector, het zijn verkopers, levensmiddelenhandelaren en metaalarbeiders. De BASF neemt alleen loonarbeidsters en loonarbeiders als leden op in de organisatie. Inmiddels hebben we rond de 60 groepen op verschillende plekken in het land met meer als 1600 leden, daarvan is ong. 45% vrouwelijk.

Afgezien van de arbeiders in een aantal sleutelindustrieën, ontvangen arbeiders in Bangladesh een extreem laag loon. Werkende vrouwen in de levensmid-

delenproductie krijgen bijvoorbeeld voor een 8-urige werkdag 45 Taka (€0,47) en arbeiders in de keramiekindustrie krijgen 55 Taka (€0,58) per dag. Daarnaast beschikken de fabrieken niet over de nodige luchtverversing, koeling en mishandelen de opzichters werknemers. De BASF organiseert arbeiders in secties om zo hogere lonen, betaalde vakanties en betere arbeidsvoorwaarden af te dwingen. Secties (shomiti) stellen de BASF in staat om zich strijden naar behoefte te structureren en branche-specifieke autonomie te realiseren. Elke sectie heeft een eigen secretaris en penningmeester en de secretaris functioneert voor de besluitvorming op landelijke niveau als gedelegeerde voor de federatie. Het scholierenverband van de BASF werkt aan de ontwikkeling van eisen voor een vrijer onderwijs voor iedereen, terwijl bijvoorbeeld de theearbeiders naast betere lonen en betere arbeidersomstandigheden ook eisen voor landrechten ontwikkelen. Het patriarchaat doordrenkt het gehele dagelijkse leven en zit ook de organisatie in de weg, bijvoorbeeld doordat vrouwen zich bij verenigingsbijeenkomsten in de aanwezigheid van mannen niet melden. Dit is bij de theearbeiders minder het geval, want daar werken mannen en vrouwen in de bergen nauwer met elkaar samen. Om het gebrek aan inbreng van vrouwen tegen te gaan, heeft de BASF daarom een eigen anarcho-syndicalistisch vrouwenverband opgericht.

De BASF werkt onafhankelijk en is nog niet bij een grotere anarchistische organisatie aangesloten. We zijn ons er bewust van dat het kapitalisme een wereldwijd fenomeen is en daarom op wereldwijd niveau door middel van solidariteit over de lokale grenzen heen moet worden bestreden. Dit internationalisme vraagt eerst om het vormen van een landelijke organisatie – een grote uitdaging voor de BASF. Bijeenkomsten van organisaties die niet als dusdanig geregistreerd zijn, zijn in Bangladesh verboden en organisatoren kunnen met een gevangenisstraf tot 5 jaar worden bestraft. De BASF heeft daarom nu legale registratiepapieren die we nu als een schild kunnen gebruiken. De lokale politiek staat ons echter, ondanks dat onze organisatie geregistreerd is, niet toe dat wij ons verzamelen. Het anarchisme wekt nog altijd wantrouwen bij de lokale machthebbers. Daarnaast probeert de BASF de imperialistische/koloniale tendensen bij anarchistische partners uit het globale noorden in de gaten te houden.

De BASF concentreert zich op de sterke hiërarchie en neerbuigendheid die in de Bengaalse cultuur heerst en probeert deze tegen te gaan. Deze zijn diep in de gehele samenleving ingeburgerd: van de relatie tussen partners in het binnenland tot de relatie tussen de Moellah en gelovigen, en van de relatie tussen leerlingen en docenten tot die tussen ministers en de bevolking. Iemand

niets over het anarchisme – zeer eenvoudige en toch uiterst bijzondere ideeën die de kern van onze menselijkheid weerspiegelen.

Sommigen van ons hebben geen enkele reden aan te nemen dat onze visie van vrijheid de meest omvattende is. Zij zijn immers die in de autoritaire samenleving zijn opgegroeid en hebben pas later het anarchisme ontdekt. We waren ons tientallen jaren lang van zo een eenvoudig en aangeboren iets helemaal niet bewust. We zijn bereid om nieuwe en betere ideeën die de individuele vrijheid en waardigheid verrijken te ontvangen en te onderzoeken. Sommige daarvan zullen uit de interactie met andere samenlevingen ontstaan. Misschien ontdekken we prekoloniale levenswijzen die voor ons verzwegen werden en veroveren zo ons erfgoed terug. Openheid voor nieuwe ideeën is natuurlijk het makkelijkst. De taak deze te verspreiden en diegenen te verdedigen die bereid zijn deze ideeën tegen het aangeboren conservatisme van de eenvoudige mensen en instituties te gebruiken, dat is een moeilijke opgave. Wat we hopen, is dat we een anarchistische generatie voorbrengen die in staat is om dit werk voort te zetten. We bevinden ons nu natuurlijk nog aan het begin.

Syfo: De anarcho-syndicalistische praktijk bestaat niet alleen uit het in een vakbond georganiseerd zijn. Een groot deel is ook het in eigen handen nemen van de productie. Zien jullie de mogelijkheid voor een collectieve industrie en goederendistributie tussen de anarcho-syndicalistische beweging in Duitsland en Bangladesh? Dus niet alleen “Fair Trade”, maar een collectieve revolutionaire economie. Is er de mogelijkheid om anarcho-syndicalistische collectieven op te richten met het perspectief op een toekomstige economie?

BASF: Het lijkt er op dat een kiem van zo’n mogelijke handel tussen Duitsland en Bangladesh – of zoals jullie het noemen, zo’n “revolutionaire economie” – al aanwezig is. We hebben momenteel de technische en financiële middelen nog niet om zelf coöperatieven op te richten, maar we hebben het al wel als mogelijkheid in overweging genomen als die middelen er later zijn. De financiering van coöperatieven is iets dat we met een overschotfonds zouden kunnen doen als we die hadden. Het is voor ons lastig geld te sparen als we er nog dagelijks mee worstelen om te zorgen dat iedereen voldoende te eten heeft. Zoals gezegd bevindt de BASF zich momenteel in een fase van snelle groei, en we kunnen de pas maar moeilijk bijhouden. Al onze tijd gaat momenteel in het opbouwen van anarchistische waarden gebaseerde werkgemeenschappen. Maar de mogelijkheden groeien des te meer wanneer broeders en zusters er in het buitenland over spreken. Het zou in ieder geval welkom nieuws zijn als het lukt, het zou de immorele consumptiegewoonten die we ons leven lang gezien hebben tegenspreken. We hebben ongelofelijk onrecht meegemaakt, waarbij

voorwaarde. Het anarchosyndicalisme heeft een fundamentele maatschappijverandering tot doel, waarin het kapitalistische regime en diens onderdrukkende klassensysteem worden afgeschaft – diens systematische vormen van ongelijkheid als racisme ongelijkheid tussen de geslachten, het geloof in een repressief en bureaucratisch staatsapparaat van bovenaf. De vraag of het anarchosyndicalisme mogelijk is, vraagt dus dat we naar de mogelijkheid van het libertaire socialisme kijken. Om dat mogelijk te maken, moeten vakbonden en sociale bewegingen sterk genoeg zijn en samenwerken, voldoende militantie en organisatiekracht ontwikkelen om met de bedreigingen die van het kapitalistische regime uitgaan om te kunnen gaan.

Syfo: Hoe zien andere aspecten van de vrije samenleving er uit? Hoe wordt bijvoorbeeld de vrouwenemancipatie omgezet? Hoe denken de vrouwelijke kameraden hierover?

BASF: Om vrouwen te emanciperen, hebben we de Bengaalse Anarcho-Syndicalistische Vrouwenunie (BAWU) opgericht. De BAWU ziet het economische systeem van het feodalisme en kapitalisme als een van de oorzaken van de onderdrukking van de vrouw en niet de waargenomen zwakte van de nationale identiteit of de nationale cultuur. Het grootste deel van de ideeën werden door de leden die betrokken waren bij de oprichting geformuleerd. Zij concentreerden zich op de op klasse gebaseerde uitbuiting van vrouwen, waarbij ze seksarbeidsters, huishoudelijk werksters en fabrieksarbeidsters als de sterkst onderdrukten werden aanwezen. Ze veroordelen de ongelijke verdeling van rijkdom en weigeren de strijd van de werkende vrouwen ondergeschikt te maken aan andere ideologisch aangewezen oorzaken. De BAWU stelt dat “het doel van de gelijkstelling van de vrouw, alleen door de bevrijding van de vrouw bereikt kan worden” en ziet de bevrijding van de vrouw als iets dat vrouwen alleen zelf kunnen bereiken, omdat het tot op heden niet gewerkt heeft en waarschijnlijk ook niet zal werken als zij zich afhankelijk van andere maakt om haar rechten te geven. Revolutionaire verandering zullen als enige de weg naar voren wijzen, niet hervormingen. In die zin is de BAWU en de ideeën die zij representeert een nieuw fenomeen voor de vrouwen in Bangladesh – die brengt een mix van vreugde, nieuwsgierigheid en aarzeling met zich mee.

We hopen dat onze vrijheidslievende visie en praktijk verder zullen groeien. Dit prille ontwaken van de anarchistische geest bij het volk in Bangladesh brengt grote sociale veranderingen met zich mee. We hopen dat dit zich met onze groeiende ervaring en ontwikkeling voortzet. We wisten tientallen jaren

met autoriteit is hier vaak onaantastbaar en kan daarom diens sadistische neigingen volledig uitleven. Onze studentenorganisatie spreekt zich bijvoorbeeld uit over de wijdverbreide praktijk van de “raggings”, waarbij studenten uit de hogere studiejaren studenten uit de lagere jaren seksueel mishandelen. Toen organisatoren van de BASF tegen deze vergaand geaccepteerde mishandelingen protesteerde, protesteerde duizenden mensen tegen het in twijfel trekken van de autoriteit van de hogerejaars studenten. Daarnaast zijn mensen gewend politiek als partijpolitiek te zien, georganiseerd aan de hand van hiërarchische bureaucratieën. Als men met mensen over toetreding tot de BASF spreekt, willen velen van hen president of secretaris worden. Als ze deze post niet krijgen, verliezen ze hun interesse en verlaten ze de organisatie.

De deelname aan de BASF-organisaties kost de leden natuurlijk veel tijd. Het zijn arbeiders die van de hand in de mond leven. Op de dagen dat zij niet werken, hebben ze geen geld voor eten. De BASF beschikt over onvoldoende middelen (van levensmiddelen tot meubels) om op lange conferenties en bijeenkomsten alle leden bij elkaar te kunnen brengen. De BASF heeft 60 organisaties en er is veel interesse, maar we kunnen niet iedereen op nemen en we kunnen al helemaal niet de interesse in andere delen van het land bedienen.

De BASF streeft ernaar om vanuit de eenvoudige loonstrijd over te gaan tot het opbouwen van een brede sociale beweging. We willen, in tegenstelling tot een avant-garde, ruimte creëren voor collectieve reflectie en actie. We zijn van mening dat de politieke praktijk bij de loonarbeiders van alle secties meer scholing en bewustmaking vraagt, maar we kunnen arbeiders momenteel alleen voor hun meest noodzakelijke behoeften organiseren. Het ontbreekt de BASF aan de infrastructuur om mensen politiek te scholen. We hebben geen bureau, geen bibliotheek of gemeenschapsruimte. Er zijn geen computers, originele en vertaalde publicaties en de kennis en vaardigheden om mensen, projecten en de scholing van de bevolking op ons te nemen.

Ondanks dit gebrek aan middelen hebben de shomits van de BASF een collectief ‘wij-gevoel’ ontwikkeld, hogere lonen afgedwongen en een praktijk van wederzijdse hulp ontwikkeld in diens secties. Na natuurrampen hier in de regio werkten de BASF-leden samen om huizen van hun collega’s zonder hulp van buitenaf weer op te bouwen. Bij gezondheidsproblemen of familiegebeurtenissen als trouwerijen gooien leden hun middelen bij elkaar om elkaar te ondersteunen. De BASF moedigt andere anarchistische organisaties en structuren aan om vertalingen en toegankelijke literatuur te beschikbaar te maken voor de Bengaalse lezer. Er zijn tegenwoordig veel mensen die online dingen

lezen en we kunnen hen bereiken als we meer Bengaalse anarchistische teksten hebben. We moeten daarom nu vooral in het Bengaals schrijven.

Syfo: Het anarchosyndicalisme is een idee dat voort komt uit de Europese arbeidersbeweging. De situatie in Bangladesh verschilt neem ik aan behoorlijk. Welke historische en moderne anarcho-syndicalistische voorbeelden hebben jullie geïnspireerd. Hoe kan het anarchosyndicalisme naar de economische en culturele realiteit van Bangladesh vertaald worden.

BASF: Omdat elke moderne economie complex is, ligt de eenvoud van de toekomstige anarcho-syndicalistische economie vooral in het feit dat deze op een aantal basisprincipes gebaseerd is. Het zal een echte anarcho-syndicalistische economie zijn als:

1. Er geen mechanismen voor winst of de concentratie van rijkdom en kapitaal zijn;
2. De werkplek direct en democratisch en gezamenlijk door de arbeiders geleid wordt;
3. Alle organisatie-/bestuursorganen enkel met afzetbare gedelegeerden werken die verantwoordingsplichtig zijn en op massabijsenkomsten op de werkplek of in de gemeente gekozen worden;
4. Eigendom in gemeenschappelijke bezit is (hoewel iedereen natuurlijk het recht heeft op eigen levensruimte, persoonlijke bezittingen etc.);
5. Alle arbeid vrijwillig is en waren en diensten gelijk toegankelijk zijn. Geld, loon en prijzen niet meer bestaan;
6. Er een bepaalde vorm van economische planning plaats vindt, hoewel niet gecentraliseerd. Regionale of breed georganiseerde planning is noodzakelijk voor complexe en grootschalige productieketens. De lokale productie en consumptie zijn niet ondergeschikt aan de regionale planning, en in de basis gericht op zelfvoorziening.

Een economie die zich op deze manier organiseert is veel wenselijker en kan de levenskwaliteit van mensen veel effectiever veiligstellen dan de huidige kapitalistische chaos. Er zijn veel manieren om mensen te stimuleren om vrijwillig samen te werken en veel verschillende mogelijkheden waarop de lokale en regionale economie zou kunnen functioneren. Sommige mensen zouden kunnen verhuizen naar andere economische systemen die beter bij hen passen.

Sommige systemen zijn eenvoudiger en meer gericht op zelfvoorziening, andere zijn meer aan elkaar geschakeld en produceren complexere goederen. De mogelijkheden zijn groot maar de principes zullen er voor zorgen dat iedereen de tijd en de mogelijkheid heeft om aan de economie deel te nemen – dit in tegenstelling tot het huidige luie, corrupte en cynisch-egoïstische systeem waarmee wij helaas mee van doen hebben.

Van hier naar daar zal niet eenvoudig zijn. Maar het kapitalisme wordt door mensen gecreëerd en kan ook door mensen vervangen worden. De collectieve daad, de controle over ons eigen economische leven en die aan de controle van het kapitalisme te onttrekken is de revolutie die we al zo lang nodig hebben. Het succes van deze revolutie kunnen we meten aan in hoeverre we controle hebben over ons eigen lot in plaats van dat we de macht aan anderen over laten, zoals dit bij voorgaande mislukte revoluties het geval was. Echte vooruitgang kan zich het best niet door gedetailleerde concepten laten leiden (dan glijdt men snel af in abstracte politiek en leiding), maar door het volgen van grondwaarden en de concentratie op maatregelen die een werkelijke verandering teweeg brengen. Echte democratie vraagt om solidariteit – dat betekend overeenkomsten te treffen over dat wat van wezenlijk belang is en op onszelf en de rest van de mensheid te vertrouwen zodat we verder kunnen. “Het echt houden” dat is de sleutel.

Het anarchosyndicalisme is een strategie voor de arbeidersklasse om zich te bevrijden van het kapitalistische systeem en de klassenonderdrukking en een libertair socialistisch systeem te creëren dat zich baseert op een door de arbeiders geleide industrie. Dit is in Bangladesh mogelijk, omdat de arbeiders in staat zijn ook zelf vakbonden op te richten die zij zelf controleren. Ik ben me ervan bewust dat de vakbonden sinds de Tweede Wereldoorlog steeds bureaucratischer geworden zijn. Dat was toen zo, maar geld ook voor nu. Vakbonden hebben overduidelijke problemen. Wat we nodig hebben, is dat de arbeiders nieuwe vakbonden oprichten waarbinnen zij zelf de directe controle hebben door middel van algemene vergaderingen en gekozen delegaties (of bedrijfsraden). Een direct door de arbeiders gecontroleerde en militante vakbond, een vakbond die zich baseert klasse-brede solidariteit is een veel betere vorm van vakbondsorganisatie en zou de arbeidsters en arbeiders een middel geven de omvorming van de samenleving zelf in de hand te nemen. Het basisidee is dat zelfbestuurde vakbonden een vorm van socialisme in zich dragen en een pad uitstippelen waarin de werknemers de werkplaats en de industrieën zelf besturen. Dit is een veel beter socialistisch model dan de statelijke modellen uit de 20ste eeuw. Het opbouwen van zelfbestuurde vakbonden is echter slechts een